

**Lekebergs
kommun**

Datum:
2025-08-04

Ansvarig för revidering:
Rektor

Fastställd av:
Barn- och
utbildningsförvaltningen
Diarienummer:
BUN 25-187

Trygghetsplan-

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Planen omfattar: Förskola och pedagogisk omsorg i Lekebergs kommun

Policy

Program

>Plan

Riktlinje

Regler

Innehåll

Om handlingsplanen	3
Till dig som är vårdnadshavare	3
Förankring av planen samt delaktighet	4
Lagar och styrdokument	5
Begrepp	6
Förebyggande, främjande och åtgärdande arbete	7
Rutin för att utreda samt åtgärda	8
Uppföljning och utvärdering av Trygghetsplanen	9
Resultat	10
Översikt av det årliga arbetet	12
Kontaktuppgifter	12

Om handlingsplanen

Vår vision är ”varje dag varje barns bästa”

Förskola och pedagogisk omsorg har ett ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till samtliga barn. (Fortsättningsvis kommer planen att använda begreppet förskola som ett samlingsbegrepp för förskola och pedagogisk omsorg.) I Lekebergs kommun är vi glada att få presentera hur vi arbetar för att skapa en förskola för alla att trivas, vistas, utvecklas och växa i.

Att förskolorna är trygga platser att vara på är en grundförutsättning för en god lärandemiljö, för att trivas, känna glädje och att känna sig välkommen i en gemenskap. Alla ska känna sig trygga i förskolan.

Förskolorna i Lekebergs kommun har en övergripande handlingsplan för att förebygga och förhindra diskriminering och kränkande behandling av barn och personal. Planen innefattar även förebyggande och främjande arbete gällande integritet och trakasserier. Aktuell lagstiftning och Skolverkets rekommendationer utgör stöd och grund vid upprättandet av planen, vilken innefattar en årsplan där varje enhet arbetar förebyggande, främjande och med åtgärdande insatser. För förskolans del kan arbetet med planen följas i Unikum och för pedagogisk omsorg finns planen i pappersform.

Till dig som är vårdnadshavare

För att våra barn i Lekeberg ska kunna vistas i en trivsam miljö fri från diskriminering, kränkningar och trakasserier behöver barn, förskola och vårdnadshavare ta ett gemensamt ansvar. Ditt uppdrag blir här att prata med ditt barn om hur vi är mot andra människor, men också att pusha för att barnet ska berätta för en vuxen på förskolan om barnet ser eller på annat sätt uppfattar något som känns fel.

Om du som vårdnadshavare misstänker att ditt eller någon annans barn blir utsatt för diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier ber vi dig att ta kontakt med förskolan. I samarbete mellan förskola och hem kan vi få till en positiv förändring. Förskolan har ansvar att snabbt utreda och åtgärda då barn upplever sig diskriminerade, kränkta eller trakasserade.

Om du som vårdnadshavare anser att förskolan inte vidtar åtgärder, kan en anmälan göras till Barn- och elevombudsmannen eller till Diskrimineringsombudsmannen (DO).

Förankring av planen samt delaktighet

Förankring av planen

All personal som arbetar inom förskolan och pedagogisk omsorg ska arbeta utifrån planen. Vid introduktion av nyanställd personal ansvarar rektor för att planen delges. Planen ingår i det systematiska kvalitetsarbetet, som bland annat innebär att rektorn aktualiserar den årligen på arbetsplatsträff. Pedagogerna informerar om planen vid inskolning samt i Unikum (förskola) och i pappersform (pedagogisk omsorg).

Barnens delaktighet

Barnens delaktighet är av stor betydelse och den tas tillvara när förmåga och förutsättningar finns. Varje termin genomförs en trygghetsvandring. Pedagogerna genomför också observationer för att säkerställa att alla barnen ges möjlighet att vara delaktiga.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Alla vårdnadshavare kan följa förskolans arbete med Trygghetsplanen i Unikum. För vårdnadshavarna på pedagogisk omsorg finns planen i pappersform. Vill du samtala om innehållet i Trygghetsplanen kontakta pedagogerna på ditt barns förskola.

Pedagogernas delaktighet

Pedagogerna är delaktiga vid framtagandet av insatser utifrån kartläggningsmetoderna, genomförande och utvärdering av Trygghetsplanen, där reflektion och analys ger avstamp för kommande läsårs Trygghetsplan.

I följande forum finns möjlighet att diskutera planen:

- Arbetslagsträffar
- Handledning
- Arbetsplatsträff
- Utvecklingsledarträff
- Barnteam
- Utvecklingsteam

Lagar och styrdokument

Trygghetsarbetet i förskolan styrs av nationella lagar och styrdokument.

DISKRIMINERINGSLAGEN (2008:567)

Lagen finns för att motverka diskriminering, kränkande behandling och trakasserier samt för att främja allas lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsidentitet, uttryck, ålder, religion/eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, etnicitet eller sexuell läggning. Förskolan har skyldighet att arbeta med aktiva åtgärder för att motverka diskriminering, kränkande behandling och trakasserier.

SKOLLAGEN (2010:800)

Kommunen har ansvar för att förskolorna följer de bestämmelser som råder – samt bedriver ett målinriktat arbete mot kränkande behandling. Kommunen har även ansvar för att förskolorna genomför åtgärder för främjande och förebyggande arbete genom en årlig uppdaterad plan.

FN:S KONVENTION OM BARNS RÄTTIGHETER (1989)

- Artikel 2; alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.
- Artikel 3; barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet.
- Artikel 6; rätt till liv och utveckling
- Artikel 12; barnet har rätt att uttrycka sin mening i alla frågor som berör det.
- Artikel 19; barn ska skyddas mot alla former av fysiskt- eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande inklusive sexuella övergrepp.

LÄROPLAN FÖR FÖRSKOLAN (2018)

Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas (Läroplan för förskolan, 2018 s.5).

Barnens rätt till kroppslig och personlig integritet ska också respekteras. Det gäller bland annat i den dagliga omsorgen och i frågor om dokumentation (Läroplan för förskolan, 2018 s.7).

Begrepp

Aktiva åtgärder

Syftar på konkreta och medvetna insatser som vidtas för att uppnå ett specifikt mål eller resultat. I praktiken handlar aktiva åtgärder om att identifiera problem eller förbättringsområden och sedan vidta åtgärder för att ändra eller förbättra situationen.

Diskriminering

Innebär att en person missgynnas direkt eller indirekt av skäl som sammankopplas med någon av diskrimineringsgrunderna som: kön, könsöverskridande identitet, etnicitet, religion, trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Kränkande behandling

Ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen kränker en person eller dess värdighet.

Det kan ske på olika sätt till exempel

- Fysiskt, genom slag och knuffar.
- Verbalt, genom hot och förnedrande ord.
- Psykosocialt, genom utfrysning eller ryktesspridning.
- Text- eller bildburet, genom klotter, brev, e-post, sms, symboler och sociala medier.

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna enligt ovan.

Mobbning

Kränkande behandling och/eller trakasserier som utförs upprepade gånger är mobbning.

Integritet

Integritet i förskolan handlar om att skapa en miljö där barnen känner att deras rättigheter och gränser respekteras, och att de får växa upp med en känsla av att deras kroppsliga, känslomässiga och sociala behov är viktiga och värderade.

Förebyggande, främjande och åtgärdande arbete

Förebyggande arbete

- För att säkerställa processen vid anställning av tillsvidarepersonal sitter två rektorer med vid intervjuer, och två eller fler referenser tas. Vid anställning av timvikarier intervjuas de av förskolans samordnare och en rektor anställer. Referenser tas.
- All personal, både tillsvidareanställda, vikarier och studenter har lämnat belastningsregister från polisen i enlighet med skollagen (SFS 2010:800).
- Vi följer lagen om sekretess och anmälningsskyldighet. Vi anmäler när vi upplever oro kring ett barn.
- All tillsvidare personal har tagit del av Trygghetsplanen och timvikarierna får information muntligt och skriftligt vid anställning.
- Vi ber okända personer att uppges ärende när de kommer till vår förskola.
- Om det saknas ordinarie personal på en avdelning omfördelar vi personalen eller slår ihop avdelningar.
- Vårdnadshavare måste ge sitt medgivande till att annan person får hämta barnet på förskolan.
- Vårdnadshavare måste skriftligen intyga om minderårigt syskon ska hämta barn på förskolan.
- **Vår strävan är alltid att...**
- Endast ordinarie personal och vikarie som är väl känd av barnet byter blöjor och hjälper till vid toalettbesök.
- Endast ordinarie personal eller vikarie som är väl känd av barnet är ensamma med barnet på sovvilan.
- Endast ordinarie personal eller väl kända vikarier öppnar och stänger förskolan.

Främjande arbete

- Trygghetsvandring, observationer och en enkät till vårdnadshavare Resultatet från dessa ger en analys om trygghetsläget och det fortsatta utvecklingsarbetet.
- Vi pratar fortlöpande med barnen om integritet och barns rättigheter. Vi utgår från läroplanen och material som är passande finns bland annat i mappen Värdegrund.
- Vi frågar barnet vilken hjälp/stöd det vill ha på toaletten/pottan.
- Under blöjbytet sätter vi ord på det vi gör vilket ger barnet ett sammanhang av det vi gör och att vi byter blöja av hygieniska skäl.
- Vi är lyhörda för hur barnen uppfattar matsituationen. Vi erbjuder och uppmuntrar barnen att smaka men tvingar aldrig. Pedagogerna är goda förebilder som skapar positiv stämning vid matbordet.
- Vi stjäl aldrig kramar från barnet.
- Vi tvingar aldrig barnet att ha ögonkontakt.
- Vid konfliktlösning uppmanar vi aldrig barnet att kramas för att säga förlåt.
- Vi frågar barnet om det är okej innan vi fotograferar barnet och innan vi publicerar bilder.
- Personalen använder aldrig sina privata telefoner för fotografering.
- **Åtgärdande arbete**
- Vi frågar barnet/vårdnadshavaren om ett barn uppvisar ett misstänkt beteende.
- Vi antecknar om ett barn säger/gör något som gör oss fundersamma.
- Vi anmäler vid oro enligt anmälningsskyldigheten Socialtjänstlagen 14 kap. 1 §

Rutin för att utreda samt åtgärda

- vid misstänkt diskriminering, kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier

Samtliga punkter nedan kan göras samma dag och behöver inte ske i redovisad ordning. Om det är en misstänkt kränkning barn-barn, så delegerar rektor till pedagog att utreda. När den misstänkta kränkningen är anmäld i Draft.it behöver pedagog inte vänta på att få delegation, utan kan börja utreda direkt.

- Händelse/beteende upptäcks eller meddelas till en mottagare (pedagog) på förskolan.
- Mottagaren anmäler händelsen till rektor och förvaltningschef via Draft-it.
- Vårdnadshavare informeras. Ansvarig för att det sker är pedagog.
- Rektor ansvarar för att utredning sker samt för att barnet får adekvat stöd.
- Rektor informerar den anställde om rätten till fackligt stöd (Gäller endast vid misstänkt kränkning personal-barn).
- Samtal med berörda. Gör minnesanteckningar. Gällande misstänkt kränkning barn-barn delegerar rektor ansvaret för utredningen till pedagog och vid misstänkt kränkning personal-barn ansvarar rektor för utredningen.
- Utredande pedagog och rektor har en avstämning och rektor slutför ärendet i Draft-it. Minnesanteckningarna förvaras hos rektor. (Gäller endast vid misstänkt kränkning barn-barn).
- Rektor följer upp ärendet med berörda. Uppföljning och eventuella insatser sker skyndsamt.

Uppföljning och utvärdering av Trygghetsplanen

Uppföljning

Insatserna som planerats för läsåret ska följas upp utifrån följande frågor:

- Vilka insatser har genomförts och vad blev resultatet av dessa?
- Om insatser ej har genomförts, vad var orsakerna, hur ser behovet ut för de insatserna och hur kan genomförandet bli möjligt framöver?

Utvärdering

Utifrån uppföljningen ska frågorna analyseras och formuleras till en sammanfattande utvärdering som ska användas som stöd för revidering av Trygghetsplanen och utveckla arbetet mot diskriminering, kränkande behandling och trakasserier.

Kartläggningsmetoder

Kartläggning utförs för att säkerställa att alla barn känner sig trygga samt att upptäcka risker för diskriminering, kränkande behandling och trakasserier. Av kartläggningen ska också framgå hur barnen själva och deras vårdnadshavare upplever tryggheten på förskolan. Kartläggningen bidrar sedan till förskolornas förebyggande, främjande och aktiva åtgärder.

- Trygghetsvandring med barnen på förskolan.
- Observationer
- Digital enkät för barnens vårdnadshavare
- Genomgång av anmälningar till rektor och förvaltningschef för att få en övergripande bild av vilken typ av kränkningar som skett och om det finns några mönster kring var det har skett och vilka som blivit utsatta.

Resultat

(Fylls i av pedagogisk omsorg, förskolan visar sitt resultat i Unikum, se årshjulet i separat dokument)

Sammanställning av trygghetsvandring hösttermin

Sammanställning av trygghetsvandring vårtermin

Resultat av den digitala enkäten till vårdnadshavare, frågorna från Normer och värden och Trygghet (fråga 4 och 7) sammanställning av trygghetsvandring vårtermin

Anmälningar till huvudman

Kritiska platser och situationer

Aktiva åtgärder under nuvarande läsår

Dokumenteras hösttermin och eventuell revidering vårtermin

KARTLÄGGNINGENS RESULTAT (hur ser det ut hos oss)	MÅL (vad vill vi)	INSATSER/ÅTGÄRDER (hur ska vi nå målet)	VEM ANSVARAR? NÄR SKER UPPFÖLJNING?

Dokumentation av resultat och analys sker i slutet av vårterminen

INSATSER/ÅTGÄRDER	RESULTAT AV INSATSERNA	ANALYS/EVENTUELL NY PLANERING

Utifrån ovanstående tabeller ska frågorna analyseras och formuleras till en sammanfattande utvärdering nedan.

Översikt av det årliga arbetet

Trygghetsvandring, observationer och enkät till vårdnadshavare genomförs och analyseras varje termin. Aktiva åtgärder redovisas på Unikum för förskolorna och i pappersformat för pedagogisk omsorg.

Kontaktuppgifter

Rektorer

Angelica Bergman

0585-487 58

angelica.bergman@lekeberg.se

Anneli Johansson Berndt

0585-489 94

anneli.johansson@lekeberg.se

Eveline Häll

0585-489 32

eveline.hall@lekeberg.se

Specialpedagoger

Eva Dahlström

0585-487 30

eva-dahlstrom@lekeberg.se

Sara Silverlycke

0585-482 68

sara.silverlycke@lekeberg.se